

Vprašanja odprtega tipa za utrjevanje znanja iz predmeta Globalni logistični tokovi (GLT)

1. Pojasnite zgodovinski razvoj špedicije in razloge za njen nastanek v mednarodni trgovini.
2. Kako je globalizacija vplivala na razvoj sodobne špedicije in vlogo špediterja?
3. Opredelite pojem špedicije in pojasnite njene temeljne naloge v logističnem sistemu.
4. Kakšna je razlika med špediterjem in prevoznikom ter kdaj lahko špediter nastopa tudi kot prevoznik?
5. Pojasnite pomen špedicije kot povezovalnega člena med trgovino, logistiko in carinskimi organi.
6. Katere vrste špedicij poznamo glede na področje poslovanja in osnovne značilnosti storitev?
7. Primerjajte klasično, carinsko in logistično špedicijo.
8. Pojasnite vlogo specializirane špedicije in navedite primere.
9. Katere zahteve mora izpolnjevati sodobni špediter?
10. Razložite pomen instradacije v logistiki.
11. Kateri dejavniki vplivajo na izbiro transportne poti?
12. Primerjajte cestni, železniški, pomorski in letalski prevoz.
13. Pojasnite pomen multimodalnega prevoza.
14. Kako špediter prispeva k zmanjševanju stroškov?
15. Opišite osnovne in specialne posle špediterja.
16. Razložite prostorsko funkcijo špedicije.
17. Razložite časovno funkcijo špedicije.
18. Kaj zajema kvantitetna funkcija špedicije?
19. Kaj zajema kvalitativna funkcija špedicije?
20. Pojasnite kreditno funkcijo špediterja.
21. Pojasnite vlogo FIATA.
22. Naštejte in opišite FIATA dokumente.
23. Razložite FIATA FCR.
24. Razložite FIATA FCT.
25. Razložite FIATA FBL.
26. Kaj je Bill of Lading in kakšne funkcije ima?
27. Razlika med House B/L in Master B/L.

28. Kaj je NVOCC?
29. Razložite pomen AWB.
30. Razlika med MAWB in HAWB.
31. Kaj je CIM tovorni list?
32. Kaj je CMR tovorni list?
33. Primerjajte odgovornosti prevoznikov po CMR, CIM, AWB in B/L.
34. Kaj pomeni omejitev odgovornosti prevoznika?
35. Kako se sklepa špediterska pogodba?
36. Razlika med ponudbo in dispozicijo.
37. Obveznosti špediterja.
38. Obveznosti naročnika.
39. Vloga Incoterms pri špediciji.
40. Pomen jasne špediterske pogodbe.
41. Posebnosti prevoza nevarnega blaga (ADR).
42. Pomen hladne verige.
43. Organizacija izrednih prevozov.
44. Prevoz visoko vrednega blaga.
45. Vloga IT sistemov v špediciji.
46. Outsourcing modeli v logistiki.
47. Vloga logističnega špediterja v oskrbovalni verigi.
48. Obvladovanje tveganj v mednarodni špediciji.
49. Pomen špedicije za globalne logistične tokove.
50. Pojasnite dejavnike, ki vplivajo na izbiro optimalne transportne poti.
51. Primerjajte cestni, železniški, pomorski in letalski prevoz z vidika uporabe v špediciji.
52. Razložite pomen multimodalnega oziroma kombiniranega prevoza.
53. Na primeru pojasnite vlogo špediterja pri izbiri vrste prevoza.
54. Pojasnite pomen organizacije nakladno-razkladnih postopkov v špediciji.
55. Katere naloge zajema načrtovanje naklada in razklada blaga?
56. Kakšna je vloga dokumentacije pri manipulativnih postopkih?
57. Opišite pomen pravilnega fiksiranja tovora.
58. Pojasnite pomen Bill of Lading (B/L) v pomorskem prometu.
59. Katere funkcije ima Bill of Lading?
60. Razložite razliko med originalnim B/L in Sea Waybill.
61. Primerjajte House B/L in Master B/L.
62. Kaj pomeni negotiable Bill of Lading in kdaj se uporablja?
63. Pojasnite pojem NVOCC in njegovo vlogo v pomorskem prometu.
64. Kaj je Air Waybill (AWB) in kakšen je njegov pomen?

65. Naštejte in pojasnite glavne funkcije AWB.
66. Razložite razliko med MAWB in HAWB.
67. Kakšne prednosti prinaša elektronski AWB (e-AWB)?
68. Kateri ključni podatki morajo biti navedeni na AWB?
69. Kako AWB služi kot dokaz v reklamacijskem postopku?
70. Pojasnite pomen CIM tovarnega lista.
71. Katere vloge ima CIM tovarni list v železniškem prometu?
72. Kateri podatki so obvezni na CIM tovarnem listu?
73. Kako se CIM uporablja v kombiniranem prometu?
74. Pojasnite pomen CMR tovarnega lista.
75. Kakšen je obseg odgovornosti prevoznika po CMR konvenciji?
76. Razložite omejitev odškodninske odgovornosti po CMR.
77. Primerjajte odgovornosti prevoznika po CMR, CIM, AWB in B/L.
78. Pojasnite vlogo špediterja pri izvajanju carinskih postopkov.
79. Opišite korake uvoznega carinskega postopka.
80. Kaj je TARIC in zakaj je pomemben pri carinjenju?
81. Opišite izvozni carinski postopek.
82. Pojasnite pomen tranzitnih postopkov T1 in T2.
83. Kakšna je odgovornost špediterja pri nezaključenem tranzitu?
84. Pojasnite svetovalno vlogo špediterja pri skladiščenju blaga.
85. Kako špediter svetuje pri embaliranju blaga?
86. Razložite pomen zavarovanja blaga (cargo insurance).
87. Kakšna je razlika med odgovornostjo prevoznika in zavarovanjem blaga?
88. Pojasnite pomen pravih manipulativnih postopkov.
89. Kaj pomeni tracking & tracing v špediciji?
90. Katere tehnologije se uporabljajo za spremljanje pošiljk?
91. Kakšne koristi ima stranka od učinkovitega spremljanja pošiljk?
92. Opišite vrste špedicij glede na obseg storitev.
93. Primerjajte klasično, carinsko in logistično špedicijo.
94. Pojasnite modele outsourcinga (1PL–5PL).
95. Kaj pomeni specializirana špedicija?
96. Opišite zahteve prevoza nevarnega blaga (ADR).
97. Pojasnite posebnosti prevozov v hladni verigi.
98. Opišite organizacijo izrednega prevoza.
99. Pojasnite zahteve pri prevozu visoko vrednega blaga.
100. Pojasnite vlogo carine kot državne institucije in njen pomen za gospodarstvo.
101. Kateri so temeljni cilji carinske politike v Evropski uniji?

102. Razložite razliko med rednimi in poenostavljenimi carinskimi postopki.
103. Kaj pomeni hišno carinjenje in kakšne pogoje mora izpolnjevati podjetje?
104. Katere prednosti ima hišno carinjenje za podjetje in logistični proces?
105. Pojasnite pojem skupnostnega in neskupnostnega blaga.
106. Kaj je potrdilo T2L in kdaj se uporablja?
107. Razložite razliko med postopkoma T2 in T2L.
108. Opišite praktični primer uporabe potrdila T2L.
109. Kateri dokumenti spremljajo blago pri uvozu iz tretjih držav?
110. Razložite pojem uvoznega carinskega postopka.
111. Naštejte in pojasnite vrste uvoznih carinskih postopkov.
112. Pojasnite postopek sprostitve blaga v prosti promet.
113. Razložite pomen carinskega skladiščenja.
114. Kaj je aktivno oplemenitenje in kdaj se uporablja?
115. Pojasnite pasivno oplemenitenje s praktičnim primerom.
116. Kdaj se uporablja začasni uvoz blaga?
117. Pojasnite pomen uničenja ali opustitve blaga v korist države.
118. Kateri so glavni dokumenti pri izvoznem carinskem postopku?
119. Pojasnite namen in uporabo spremne izvozne listine (SIL).
120. Kaj pomeni oprostitvev DDV pri izvozu blaga?
121. Opišite redni izvozni carinski postopek.
122. Pojasnite poenostavljeni izvozni postopek (hišno carinjenje).
123. Kateri so pogoji za uporabo poenostavljenega izvoznega postopka?
124. Kaj je tranzitni carinski postopek in kakšen je njegov namen?
125. Razložite razliko med postopkoma T1 in T2.
126. Kaj pomeni jamstvo v tranzitnem postopku?
127. Naštejte in pojasnite oblike jamstev v tranzitu.
128. Kakšna je odgovornost prevoznika v tranzitnem postopku?
129. Pojasnite pomen carinskih zalivk pri tranzitu.
130. Kaj je TIR postopek in na kateri konvenciji temelji?
131. Kateri so pogoji za uporabo TIR zvezka?
132. Opišite potek tranzitnega postopka s TIR.
133. Kakšne so prednosti TIR postopka?
134. Katere blago ni dovoljeno za prevoz v TIR postopku in zakaj?
135. Pojasnite vlogo organizacije IRU v sistemu TIR.
136. Kaj je NCTS in zakaj je bil uveden?
137. Razložite osnovni princip delovanja sistema NCTS.
138. Kaj pomeni MRN številka in kakšna je njena vloga?

139. Opišite rezervni postopek v sistemu NCTS.
140. Pojasnite povezavo med postopkoma TIR in NCTS.
141. Kaj je postopek T5 in kdaj se uporablja?
142. Opišite vlogo dokumenta T5 pri izvozu kmetijsko-živilskih izdelkov.
143. Pojasnite pojem trošarinskega blaga.
144. Kateri dokumenti spremljajo prevoz trošarinskih izdelkov?
145. Razložite razliko med prevozom trošarinskega blaga s plačano trošarino in v sistemu odloga.
146. Kakšna je vloga špediterja pri carinskih postopkih?
147. Pojasnite pomen pravilne dokumentacije pri carinskih postopkih.
148. Ocenite pomen carinskih postopkov za učinkovitost globalnih logističnih tokov.
149. Razložite pomen zavarovanja v logistiki in njegovo vlogo pri obvladovanju tveganj v dobavni verigi.
150. Kateri so glavni razlogi za sklenitev zavarovanja v logistiki in kako vplivajo na poslovno varnost?
151. Pojasnite razliko med tveganjem, nevarnostjo in rizikom v transportnem zavarovanju.
152. Kaj pomeni prenos tveganja na zavarovalnico in zakaj je ta mehanizem najpogostejše uporabljen?
153. Opišite vlogo zavarovalnice in zavarovanca v zavarovalnem razmerju.
154. Kaj je sozavarovanje in v katerih primerih se uporablja?
155. Kaj je pozavarovanje in kakšen je njegov pomen za zavarovalnice?
156. Pojasnite pojem zavarovalne premije in za kaj se uporabljajo zbrana sredstva.
157. Kaj je odškodnina in kakšen je njen osnovni namen?
158. Katere so tri ključne funkcije zavarovalne police?
159. V katero skupino zavarovanj spada transportno zavarovanje in zakaj?
160. Naštejte in pojasnite vrste transportnega zavarovanja.
161. Kaj je kargo zavarovanje in katere nevarnosti pokriva?
162. Kdaj kargo zavarovanje ni obvezno in kdaj postane obvezno?
163. Pojasnite razliko med posamično in generalno kargo zavarovalno pogodbo.
164. Katere elemente običajno vsebuje generalna zavarovalna pogodba?
165. Kdo lahko sklene zavarovanje tovora in na kakšni podlagi?
166. Opišite primer poškodbe blaga med mednarodnim cestnim prevozom in vlogo kargo zavarovanja.
167. Kaj je generalna havarija in kakšne so njene finančne posledice?

168. Kakšna je vloga kargo zavarovanja pri generalni havariji?
169. Razložite osnovne, dopolnilne in specialne rizike v kargo zavarovanju.
170. Kaj pomeni klavzula »proti vsem rizikom« (AAR)?
171. Katere škode so izključene iz osnovnega zavarovalnega kritja?
172. Pojasnite Institute Cargo Clauses (A), (B) in (C) ter njihove razlike.
173. Kdaj je posamezna ICC klavzula najprimernejša za uporabo?
174. Kaj pomeni trajanje zavarovanja »od skladišča do skladišča«?
175. Kaj je zavarovana vrednost in kakšen je njen pomen pri izplačilu škode?
176. Od katerih dejavnikov je odvisna višina zavarovalne premije?
177. Kaj je franšiza in zakaj se uporablja v zavarovanju?
178. Pojasnite razliko med odbitno in integralno franšizo.
179. Opišite obračun škode pri odbitni franšizi.
180. Opišite obračun škode pri integralni franšizi.
181. Kaj pomeni podzavarovanje in kako vpliva na izplačilo odškodnine?
182. Kaj je načelo proporcionalnosti pri podzavarovanju?
183. Kateri so osnovni koraki pri uveljavljanju odškodninskega zahtevka?
184. Katere obveznosti ima zavarovanec ob nastanku škode?
185. Katero dokumentacijo mora zavarovanec predložiti zavarovalnici?
186. Kaj pomeni likvidacija škode?
187. Opišite primer odškodninskega zahtevka iz kargo zavarovanja.
188. Kakšna je povezava med INCOTERMS klavzulami in kargo zavarovanjem?
189. Kaj je zavarovanje prevozniške odgovornosti?
190. Po katerih predpisih se presoja odgovornost prevoznika v mednarodnem cestnem prometu?
191. Kako CMR konvencija omejuje odgovornost prevoznika?
192. Opišite primer obračuna škode po CMR konvenciji.
193. Kakšna je odgovornost ladjarja po Hague–Visby pravilih?
194. Zakaj zavarovanje prevozniške odgovornosti ne zagotavlja polne zaščite tovora?
195. Primerjajte zavarovanje prevozniške odgovornosti in kargo zavarovanje.
196. Kaj je SDR in kakšen je njegov pomen pri obračunu škod?
197. Zakaj je kargo zavarovanje ključno pri visokovrednem blagu?
198. Pojasnite pojem logističnih tokov in njihovo vlogo v sodobnem logističnem sistemu.
199. Kaj pomeni transformacija materialnega toka in kje vse do nje prihaja v logistični verigi?
200. Razložite razliko med nabavno, proizvodno in distribucijsko logistiko.

201. Pojasnite pomen točke preloma in koncentracijske točke v logističnih tokovih.
202. Kaj pomeni odzivnost oskrbovalne verige in kakšen je njen vpliv na stroške?
203. Kako finančna učinkovitost vpliva na konkurenčnost oskrbovalne verige?
204. Pojasnite osnovna načela transportnega procesa kot generatorja logističnih tokov.
205. Katere faze sestavljajo transportni proces in kaj je značilno za vsako fazo?
206. Kako promet vpliva na delovanje globalnega gospodarskega sistema?
207. Pojasnite pomen mednarodnega prometnega sistema za nacionalna gospodarstva.
208. Kaj je mednarodni multimodalni transport in v čem se razlikuje od intermodalnega?
209. Kakšna je vloga MTO v sistemu multimodalnega transporta?
210. Pojasnite cilje sistema mednarodnega multimodalnega transporta.
211. Zakaj je enotna pogodba o prevozu ključna pri multimodalnem transportu?
212. Razložite pojem transportne verige in njene osnovne elemente.
213. Katere oblike transportnih verig poznamo glede na transportno enoto tovora?
214. Pojasnite pomen informacijskih in dokumentacijskih tokov v transportni verigi.
215. Kdo so ključni deležniki v transportni verigi in kakšne so njihove vloge?
216. Opišite gospodarske učinke globalnih transportnih verig.
217. Opišite logistične in operativne učinke transportnih verig.
218. Pojasnite organizacijske učinke delovanja transportnih verig.
219. Pojasnite varnostne in kakovostne učinke globalnih transportnih verig.
220. Kakšni so okoljski in družbeni učinki razvoja transportnih verig?
221. Kaj pomeni standardizacija manipulacijsko-prevoznih enot in kakšni so njeni učinki?
222. Kako transportne verige vplivajo na optimizacijo logističnih stroškov?
223. Kateri dejavniki globalizacije vplivajo na razvoj blagovnih tokov?
224. Pojasnite pomen prometnih koridorjev v evropskem in globalnem prostoru.
225. Zakaj prometni koridor ni le ena prometnica, temveč skupek povezav?
226. Kakšni so osnovni cilji razvoja prometnih koridorjev?
227. Opišite potek in pomen I. panevropskega prometnega koridorja.

- 228. Opišite potek in pomen V. panevropskega prometnega koridorja.
- 229. Opišite potek in pomen X. panevropskega prometnega koridorja.
- 230. Zakaj sta V. in X. koridor za Slovenijo strateškega pomena?
- 231. Pojasnite vlogo Slovenije kot prometnega križišča Evrope.
- 232. Kakšen je pomen VII. prometnega koridorja (Donava)?
- 233. Opišite osnovne značilnosti VIII. panevropskega prometnega koridorja.
- 234. Kakšno vlogo imajo TEN-T koridorji v prometni politiki EU?
- 235. Pojasnite pomen železniških tovornih koridorjev RFC5 in RFC6.
- 236. Kakšen je pomen Luke Koper v evropskih logističnih tokovih?
- 237. Zakaj so rečne plovne poti pomembne za trajnostni promet?
- 238. Pojasnite pomen povezave Ren–Majna–Donava.
- 239. Kakšen je gospodarski pomen največjih evropskih pristanišč?
- 240. Opišite osnovne značilnosti pomorskih poti skozi Sueški prekop.
- 241. Pojasnite pomen Panamskega prekopa za globalne blagovne tokove.
- 242. Kakšna je vloga nadzora pomorskega in letalskega prometa?
- 243. Kaj pomeni razvoj novih tranzitnih poti preko Arktike?
- 244. Kakšen je pomen osnovnih tranzitnih povezav preko Slovenije?
- 245. Ocenite vpliv prometnih koridorjev na razvoj logistike in gospodarstva.